

Till minne: Lars Johanson

Publicerad 2026-02-10

Lars Johanson, framstående turkolog och allmänlingvist, har avlidit i Mainz, Tyskland, i en ålder av 89 år. Han efterlämnar hustrun Éva, också språkvetare, systemen Kerstin, barnen Karin och Andreas från ett tidigare äktenskap samt barnbarn och syskonbarn.

Lars föddes i Köping och visade tidigt fallenhet för språk. Redan som sextonåring deltog han i en internationell esperantokongress. Kunskaper i ryska förvärvade han genom militärutbildningen. Efter grundexamen i tyska, nordiska och slaviska språk vid Uppsala universitet grep han sig an turkiska språk och disputerade i ämnet år 1971.

Efter docentförordnanden i Uppsala kallades han år 1981 till en professur i turkologi vid Johannes Gutenberg-universitetet i Mainz, vilken han innehade till sin emeritering 2001. Sin nära kontakt med Uppsala universitet bibehöll han dock genom åren.

Under Lars ledning utvecklades Mainz till ett framträdande centrum för turkisk språkvetenskap. Han spelade en viktig roll för att omvandla det tidigare filologiskt orienterade ämnet turkologi till en lingvistisk disciplin. Särskilt arbetade han med språkhistoria, språktypologi och aspektteori. Därutöver har inte minst hans forskning om språkkontakt uppmärksamats långt utanför turkologernas led.

Lars upparbetade ett rikt internationellt nätverk, inbjöds som gästprofessor och forskare till en rad länder och erhöll många utmärkelser, däribland Turkiets förtjänstorden och fem festskrifter. Han grundade och var utgivare av en omfattande turkologisk bokserie och den enda existerande tidskriften i turkisk språkvetenskap. Som vetenskaplig mentor fick han en avgörande roll i mångas yrkeskarriär.

Personligen var Lars vänlig, trygg och balanserad, alltid med en varm humoristisk glimt i ögat.

Lars och Évas hem i Mainz blev en samlingspunkt för språkvetare från när och fjärran, där generös gästfrihet mötte varje besökare. Vi är många runt om i världen som har honom oerhört mycket att tacka för och som djupt saknar honom.

Stig Eliasson